

GŁOS

RACIAŻA

Nr 2
(332)

BEZPŁATNY BIULETYN GMINY RACIAŻ Nr 2/168 ROK 2021

GMINA RACIAŻ NIEBAWEM Z HERBEM ?

Podczas XXII Sesji Rady Gminy Raciąż przyjęta została uchwała opiniująca projekt herbu i flagi Gminy Raciąż. Jest to kolejny etap działań podjętych w sprawie ustanowienia tych dwóch symboli naszej jednostki samorządowej.

Więcej na stronie 4

29. finał WOŚP za nami

31 stycznia odbył się 29. finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. W tym roku pieniądze były zbierane na laryngologię, otolaryngologię i diagnostykę głowy. Wolontariusze ze skarbonkami pojawili się także w miejscowościach na terenie Gminy. Ostatecznie zebrano ponad 19 tysięcy złotych.

Więcej wewnątrz numeru

PRZESZLI SZLAKIEM POWSTAŃCÓW STYCZNIOWYCH

W sobotę 30 stycznia odbył się I Wymarsz Szlakiem Powstańców Styczniowych. Jego uczestnicy pokonali trasę od Gliniojecka do Uniecka, aby uczcić pamięć powstańców, biorących udział w zrywie niepodległościowym z 1863 roku. Mimo padającego śniegu i wiatru, uczestnicy przeszli dziesięciokilometrową trasę.

Więcej wewnątrz numeru

XXII Sesja Rady Gminy Raciąż

29 stycznia 2021 roku w Sali Konferencyjnej Urzędu Gminy w Raciążu odbyła się XXII sesja Rady Gminy Raciąż. Na sesji obecnych było 14 radnych, a także osoby spoza rady – Wójt Gminy Raciąż Zbigniew Sadowski, Sekretarz Anna Dumińska-Kierska oraz Skarbnik Gminy Raciąż Barbara Rumianowska. Ze względu na obostrzenia wprowadzone przez rząd, z powodu wciąż rozprzestrzeniającego się wirusa SARS CoV-2, radni siedzieli przy pojedynczych stolikach, z zachowaniem wymaganego dystansu społecznego. Wszyscy byli także wyposażeni w ochronne przyłbice bądź maseczki. Ze względów bezpieczeństwa na sesji nie byli obecni goście.

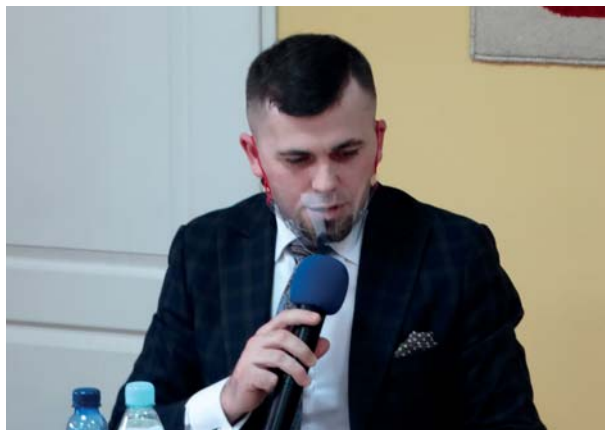
Wójt Zbigniew Sadowski przedstawił informacje na temat wydarzeń, które odbyły się w okresie międzysesyjnym – wraz z początkiem roku złożone zostały dwa wnioski do rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Pierwszy, na rozbudowę drogi w miejscowości Żukowo-Wawrzonki wraz z przebudową sieci wodociągowej i budową chodników, oświetlenia ulicznego i podniesionymi miejscami przejść dla pieszych (wartość projektu to 3,4 mln złotych), zaś drugi dotyczy budowy świetlicy w miejscowości Żukowo-Wawrzonki (wartość 1,6 mln złotych).

Gospodarz Gminy odniósł się także do deklaracji w sprawie ilości osób w gospodarstwie domowym, które składane są przy naliczaniu stawek za odpady komunalne. Wezwał osoby, które wiedzą, że w ich deklaracjach znalazły się braki o ich dobrowolne uzupełnienie. Urząd Gminy ma uruchomić bowiem kontrole, podczas których weryfikowany będzie stan faktyczny, w porównaniu z tym jaki został przedstawiony w deklaracji. Za-

powiedział również, że zostanie ogłoszony przetarg na prace z zakresu przebudowy bądź rozbudowy dróg gminnych, m.in. na rozbudowę drogi gminnej w miejscowości Kraśniewo, budowę drogi gminnej relacji Łempinek – Niesiołowo, rozbudowę drogi gminnej w miejscowości Grzybowo, rozbudowę drogi gminnej relacji Krajkowo – Kruszenica, przebudowę drogi gminnej relacji Szczepkowo – Grzybowo – Dreglin, przebudowę dwóch odcinków drogi w miejscowości Kocięciny Brodowy. Zgodnie z zapowiedzią Wójta, plan jest taki, aby w tym roku przebudową lub budową objętych zostało około 11 km dróg na terenie Gminy.

Podczas obrad radni podjęli następujące uchwały:

- Uchwałę w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Raciąż.
- Uchwałę w sprawie zmian uchwały budżetowej Gminy Raciąż na rok 2021.
- Uchwałę w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej oraz warunków i sposobu ich przyznawania dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej, zatrudnionych w szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Raciąż
- Uchwałę w sprawie ustalenia planu dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Raciąż, określenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie nauczycieli pobierane przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli oraz określenia specjalności i form kształcenia, na które jest przyznawane dofinansowanie w 2021 r.

- Uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego na terenie części obrębów geodezyjnych: Witkowo, Folwark Raciąż.
- Uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego na terenie części obrębów geodezyjnych: Witkowo, Strożęciny, Łempin, Kielbowo.
- Uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego na terenie części obrębów geodezyjnych: Cieciersk, Kraszewo Gaczuły.
- Uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego na terenie części obrębów geodezyjnych: Kraszewo Gaczuły, Półka Raciąż, Cieciersk.
- Uchwałę w sprawie przejścia obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych.
- Uchwałę w sprawie zatwierdzenia planu pracy Rady Gminy Raciąż.
- Uchwałę w sprawie zatwierdzenia planów pracy stałych Komisji Rady Gminy.
- Uchwałę w sprawie rozpatrzenia petycji.
- Uchwałę w sprawie zaopiniowania projektu herbu i flagi Gminy Raciąż.

Przedstawiono także Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego zatrudnionych w Gminie Raciąż za 2020 rok.

GMINA RACIĄŻ Z HERBEM I FLAGĄ?

Podczas XXII Sesji Rady Gminy Raciąż przyjęta została uchwała opiniująca projekt herbu i flagi Gminy Raciąż. Jest to kolejny etap działań podjętych w sprawie ustanowienia tych dwóch symboli naszej jednostki samorządowej.

Projekt herbu Gminy Raciąż

Projekt flagi Gminy Raciąż.

Herb Gminy Raciąż przedstawia: nieukoronowanego białego orła mazowieckiego ze złotym dziobem, szponami, przepaską na skrzydłach i opaską na ogonie, pod którym skrzyżowane srebrne (białe): siekiera i kilof ze złotymi trzonkami, pod którym złoty monogram „R”. Czerwone tło nawiązuje, do barw mazowieckich od czasów książęcych. Ponadto jest bezpośrednim odwołaniem do herbu miasta, w którym znajdują się siedziba władz gminy – miasta Raciąża. Herb odwołuje się do XIV wiecznej pieczęci Raciąża, nadanej przez księcia mazowieckiego. Jest to pierwszy znany wizerunek symbolu Raciąża, którym posługiwali się ławnicy i wójt Raciąża. Materiał sfragistyczny zachował się dzięki Podczaszyńskiemu – dziekana Uniwersytetu Lwowskiego. Jest to pierwszy znak władzy wójta Raciąża w czasach średniowiecznych. Jest to najstarszy zapis nazwy Raciąż (RACIANSIS) uwidoczony na pieczęci.

Orzeł – nawiązuje do symbolu książąt mazowieckich, właścicieli i fundatorów tych ziem. Nadając białego orła bez korony ze złotą przepaską dziobem i szponami wskazywali, że władza książąt mazowieckich z dynastii Piastów rozprzestrzeniła się na tereny obejmujące Raciąż i okolice.

Siekiera – nawiązuje do osadnictwa tych terenów, kiedy tereny zasiedlane przez przodków obecnych mieszkańców gminy Raciąż porastała puszcza, którą

osadnicy karczowali używając do tego celu siekier i toporów. Jest symbolem odwołującym się bezpośrednio do wszystkich miejscowości wchodzących w skład gminy Raciąż, które na okres właśnie średniowiecza datują swój początek powstania.

Kilof – odwołuje się do cennych surowców, znajdujących się w okolicach Raciąża – bursztynu. Kopalnie tego kruszcu w luźnych złożach były rozsiane po wsiach wchodzących obecnie w skład gminy Raciąż. Wydobycie tego surowca było istotnym zajęciem dla średniowiecznych mieszkańców. Po wykarczowaniu tych terenów i użytkowaniu drewna na potrzeby budownictwa jak i ogrzania domostw miejscowa ludność rozpoczęła także eksploatację złóż torfu, które do dziś można odnaleźć na badanym terenie.

Monogram „R” – jest bezpośrednim nawiązaniem do pierwszej litery miasta, które po łacinie pisano RACIANSIS.

Kolejnym krokiem będzie stosowna uchwała Komisji Heraldycznej, a następnie pozytywne zaopiniowanie projektu herbu i flagi przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Źródło: Uzasadnienie Symboli Gminy Raciąż
RED

PRZEMASZEROWALI SZLAKIEM POWSTAŃCÓW STYCZNIOWYCH

W sobotę 30 stycznia odbył się I Wymarsz Szlakiem Powstańców Styczniowych. Jego uczestnicy pokonali trasę od Głinojeczka do Uniecka, aby uczcić pamięć powstańców, biorących udział w zrywie niepodległościowym z 1863 roku.

Przed wyruszeniem w drogę złożone zostały kwiaty oraz znicze pod tablicą pamiątkową w Głinojeczku. Następnie uczestnicy wydarzenia rozpoczęli swój niełatwy marsz, który ze względu na bardzo trudne warunki atmosferyczne (padający śnieg i zimny wiatr) wymagał bardzo dużo poświęcenia. Inicjatorem wymarszu był dowódca Jednostki Strzeleckiej 1863 z Uniecka – *Wymarsz Szlakiem Powstańców Styczniowych miał za zadanie uczcić pamięć o tych, którzy w roku 1863, 28 stycznia, starli się w potyczce z wojskiem carskim i szli tą samą trasą, z Głinojeczka do Uniecka. Przez ten marsz pokazujemy młodzieży, że należy czcić naszą historię, tym bardziej lokalną, gdzie występują powstańcy styczniowi, żeby pamiętali o tych ludziach i wydarzeniach, a przez to uczymy ich patriotyzmu* – ocenił Artur Zybala.

Dziesięciokilometrową trasę pokonali strzelcy z Jednostki Strzeleckiej 1863 w Uniecku, strzelcy z podległych JS 1863 Unieck plutonów strzeleckich z Głinojeczka oraz Helu, uczniowie I Liceum Ogólnokształcącego CB-N Feniks im. Polskich Spadochroniarzy w Ciechanowie, przedstawiciele Klubu Historycznego DK z Małogoszcza, a także żołnierze 5. Mazowieckiej Brygady Obrony Terytorialnej z Ciechanowa, Stowarzyszenie Lokalni

Płońsk i lokalni mieszkańcy. Uczestnicy mieli dwa postoje – w Zygmuntownie i w Nowym Komuninie.

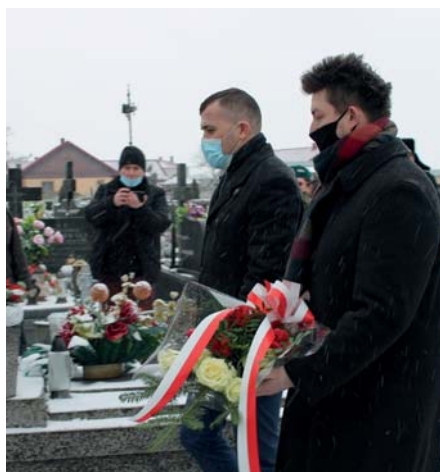
Inicjatywa od samego początku miała pełne wsparcie ze strony Wójta Gminy Raciąż, a także Burmistrza Miasta i Gminy Głinojeczka. *Chciałbym przede wszystkim bardzo podziękować pomysłodawcy tego wydarzenia, dowódcy Jednostki Strzeleckiej 1863 z Uniecka, Arturowi Zybale. Jest to ważne, aby pamiętać o tak ważnych wydarzeniach historycznych, które miały miejsce na naszych terenach. Ze strony Gminy Raciąż oraz Miasta i Gminy Głinojeczka było pełne wsparcie i współpraca przy realizacji tego pomysłu. Choć pogoda nie była dziś łatwa, to cieszę się, że wszystko poszło zgodnie z planem i mogliśmy uczcić pamięć o wielkich patriotach, którzy walczyli o wolną Polskę* – powiedział Zbigniew Sadowski.

Kulminacyjnym momentem tego podniosłego wydarzenia było złożenie kwiatów i zniczy na grobie powstańców styczniowych na cmentarzu parafialnym w Uniecku. Oprócz przedstawicieli JS 1863 Unieck czy Plutonu Strzeleckiego z Głinojeczka, w imieniu władz Gminy Raciąż kwiaty złożył Wójt Zbigniew Sadowski, zaś w imieniu władz powiatowych, członek Zarządu Powiatu Płońskiego Artur Adamski. Pamięć o ludziach

walczących o naszą ojczyznę uczczono minutą ciszy, przy odgłosach syreny i odpalonych biało-czerwonych świecach dymnych. Członkowie Klubu Historycznego z Małogoszcza oddali zaś salwę honorową.

Powstanie styczniowe było zrywem niepodległościowym przeciwko Imperium Rosyjskiemu. Ogłoszono je manifestem Tymczasowego Rządu Narodowego z 22 stycznia 1863 roku. Wybuchło 22 stycznia 1863 w Królestwie Polskim i 1 lutego 1863 na Litwie, trwało do jesieni 1864, a zasięgiem objęło ziemie zaboru rosyjskiego, tj. Królestwo Polskie i ziemie zabrane. Było największym i najdłuższym trwającym polskim powstaniem narodowym. Podczas jego trwania, dokładnie 28 stycznia 1863 roku miała miejsce potyczka pod Unieckiem – oddział powstańczy pod dowództwem pułkownika Kazimierza Wolskiego starł się w walce z żołnierzami Józefa Sierżputowskiego, w sile dwóch sotni Kozaków i 50 osób piechoty pułku Murowskiego. Niestety, ze względu na przewagę liczebną Rosjan powstańcy zostali rozbici, a wielu z nich zginęło. Siedmiu pochowano w zbiorowej mogile na cmentarzu w Uniecku. W 1993 roku odsłonięto pomnik ku czci poległych.

RED

Nie dajcie się nabrać!

ARiMR ostrzega

rolników i przedsiębiorców

Do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dotarły informacje o anonimowej osobie, która podając się za pracownika firmy współpracującej z ARiMR, oferuje „pomoc” przy obsłudze wniosku o przyznanie dofinansowania. Ma ona polegać na tym, że jeśli rolnik zapłaci kurierowi 350 zł, to pracownik Agencji sam zadzwoni do wnioskodawcy i zajmie się obsługą jego wniosku. W związku z tym ARiMR ostrzega rolników i przedsiębiorców, którzy mogą otrzymać taką lub podobną propozycję – nie dajcie się nabrać, nie traćcie pieniędzy.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie ma nic wspólnego z tego typu działaniami. Podkreślamy, że Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa uruchamiając jakikolwiek mechanizm pomocowy NIGDY nie żąda wpłacenia pieniędzy czy to osobiście, czy za pośrednictwem np. kuriera. Wystarczy złożyć w odpowiednim terminie wniosek o przyznanie pomocy wraz z niezbędnymi załącznikami i poczekać na jego rozpatrzenie.

Nie ma żadnego sensu wpłacanie pieniędzy w zamian za obietnicę zajęcia się obsługą wniosku przez konkretnego pracownika ARiMR czy przychylniejsze traktowanie rolnika. Rozpatrywaniem konkretnego wniosku o pomoc NIGDY nie zajmuje się jeden pracownik ARiMR. Każdy wniosek w ramach danego mechanizmu pomocowego rozpatrywany jest w

oparciu o te same procedury, a są one tak skonstruowane, że zapobiegają faworyzowaniu jednych wnioskodawców kosztem innych. Informujemy, że każdy sygnał dotyczący nieprawidłowości czy potencjalnej nieprawidłowości w rozdzielaniu środków finansowych znajdujących się w gestii ARiMR będzie szczegółowo sprawdzany, a jeżeli się potwierdzi, wobec tych pracowników Agencji, którzy w nim uczestniczyli, wyciągnięte zostaną surowe konsekwencje.

Jednocześnie przestrzegamy przed proponowaniem pracownikom ARiMR jakiegokolwiek gratyfikacji w zamian za pozytywne załatwienie sprawy. To działanie niezgodne z prawem, za które grożą poważne konsekwencje. Tego typu sprawy nie są nowością w historii działania ARiMR. W przeszłości rolnicy otrzymywali np. pisma z informacją, że

po wpłaceniu kilkuset złotych otrzymają komplet dokumentów, które uprawniają do przyznania dopłat bezpośrednich. To była próba wyłudzenia pieniędzy, bowiem wnioski o dopłaty bezpośrednie, podobnie jak wszystkie inne dokumenty niezbędne do przyznania wsparcia (wniosek o pomoc, wniosek o płatność, instrukcje, załączniki do wniosku itp.) są BEZPŁATNE i można je pobrać z portalu internetowego ARiMR – www.arimr.gov.pl lub otrzymać w placówkach Agencji.

Prosimy rolników o uważne analizowanie wszelkich propozycji „pomocy” przy uzyskaniu dofinansowania, które nie pochodzą bezpośrednio od ARiMR. W przypadku, gdy budzą one wątpliwości prosimy o zgłaszanie ich do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

BEZPIECZNIE NA WSI

- warto zawałczyć o nagrody

Ruszyła XI edycja konkursu plastycznego „Bezpiecznie na wsi mamy – od 30 lat z KRUS wypadkom zapobiegamy”. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jest jego współorganizatorem.

Ideą konkursu, adresowanego do uczniów szkół podstawowych z terenów wiejskich, jest promowanie właściwych zachowań związanych z przebywaniem i zabawą dzieci na terenie gospodarstwa rolnego.

Podobnie jak w latach ubiegłych, tak i w tym roku, swoje prace mogą nadsyłać młodzi artyści z dwóch grup wiekowych: klas 0-3 oraz 4-8. Zadanie, które mają do wykonania, polega na przygotowaniu dwuwymiarowej pracy plastycznej w formacie A3, w dowolnej technice, obrazującej sposoby zapobiegania wypadkom przy pracy w gospodarstwie rolnym oraz rolniczym chorobom zawodowym.

Autorzy najciekawszych prac na każdym etapie konkursu otrzymają nagrody ufundowane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, współorganizatorów i patronów konkursu.

Honorowy Patronat nad tegoroczną edycją konkursu objął Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Więcej informacji o konkursie znajdą Państwo na stronie internetowej krus.gov.pl

ARiMR

Paszport dla bydła będzie tańszy

Od 12 lutego 2021 roku zmniejszyła się opłata za wydanie paszportu bydła.

Wydanie paszportu dla bydła będzie tańsze niż dotychczas i wyniesie 1 złoty, wcześniej rolnik musiał zapłacić 1,33 zł. Do 2 zł wzrośnie natomiast opłata za wydanie duplikatu paszportu, wcześniej było to 1,33 zł. Opłata za doręczenie paszportu (przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru) przez Poczta Polską wynosi 8,50 zł. O zróżnicowanie cen paszportów i duplikatów paszportów dla bydła od dłuższego czasu postulowali posiadacze zwierząt. Zmiana wysokości opłat związana jest z wejściem w życie nowego rozporządzenia ministra rolnictwa w tej sprawie. Opłaty należy wnieść przed wydaniem paszportu bydła lub jego duplikatu oraz przed ich doręczeniem. Opłatę można uiścić bezpośrednio

w biurze powiatowym ARiMR lub przelewem na rachunek bankowy:

BGK Nr: 46 1130 1017 0000 3160 0020 0013

Powyższy rachunek bankowy dotyczy przyjmowania wpłat od posiadaczy bydła z całego kraju, niezależnie od tego, w jakim biurze powiatowym Agencji są składane zgłoszenia.

Paszporty dla bydła są wystawiane przez ARiMR po otrzymaniu od rolnika poprawnego i kompletnego zgłoszenia zwierzęcia do rejestru. Na podstawie informacji o zarejestrowanych zwierzętach w systemie IRZ każda sztuka bydła zaopatrywana jest w paszport. Dokument jest zabezpieczony hologramem, na którym widnieje logo ARiMR oraz unikatowy

numer. Hologram naklejany jest na paszport w Biurach Powiatowych przed wydaniem go posiadaczowi bydła.

Zgłoszenie bydła do rejestru można dokonać:

- w formie elektronicznej, przy użyciu dedykowanej do tego celu aplikacji Portal IRZplus
- w formie pisemnej na formularzu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Dokument można złożyć osobiście w biurze powiatowym – pozostawić we wrzutni umieszczonej przy wejściu do biura powiatowego lub wysłać pocztą na adres biura powiatowego ARiMR.

ARiMR, DZ

Cztery pory roku - Miasto i Gmina Raciąż

5 lutego w budynku MCKSiR w Raciążu odbyło się wręczenie nagród za udział w konkursie „Cztery pory roku – Miasto i Gmina Raciąż”, którego organizatorami byli Miasto Raciąż, Gmina Raciąż oraz Biblioteka Publiczna w Raciążu działająca w strukturach MCKSiR.

Konkurs ogłoszono w listopadzie 2019 roku i mogli wziąć w nim udział zarówno uczniowie klas VI-VIII szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych, a także dorośli. Dotyczył prac plastycznych o dowolnej tematyce, które miały podkreślać walory poszczególnych pór roku. Celami konkursu były promocja Miasta Raciąża i Gminy Raciąż poprzez przedstawienie w pracach malarskich lokalnych krajobrazów, dziewiczej przyrody i wielobarwności widzianej oczami rodzimych malarzy, wyłonienie najciekawszych prac plastycznych do kalendarza na 2021 rok oraz innych materiałów promujących Miasto Raciąż i Gminę Raciąż (widokówki, zakładki, magnesy), prezentacja możliwości twórczych młodzieży i dorosłych w dziedzinie malarstwa, odkrywanie talentów i aktywizowanie członków lokalnej społeczności do uczestnictwa w kulturze, a także umacnianie więzi z regionem.

Podczas kameralnej uroczystości w budynku Miejskiego Centrum Kultury Sportu i Rekreacji zjawili się uczniowie, którzy brali udział w konkursie wraz ze swoimi rodzicami oraz nauczycielami, a także przedstawiciele wszystkich szkół z terenu Miasta oraz Gminy Raciąż. Nagrody w postaci kalendarzy na 2021 rok stworzonych z prac konkursowych wręczyli Wójt Gminy Raciąż Zbigniew Sadowski i Burmistrz Raciąża Mariusz Godlewski, zaś jako przedstawiciele Biblioteki Publicznej w Raciążu Danuta Kantorowska oraz Monika Wasiak. Wszystko odbyło się zgodnie z obecnie przyjętymi zasadami sanitarnymi, które wiążą się z pandemią koronawirusa.

Gospodarze Miasta i Gminy zgodnie podkreślili, że laureaci konkursu wykazali się wielkim talentem, a ich prace oglądało się z dużą przyjemnością. Pogratulowali wszystkim nagrodzonym uczniom i zachęcili również do brania udziału w innych tego typu konkursach.

Do organizatorów wpłynęły 54 prace, spośród których Komisja Konkursowa wybrała 22. Przyznano I, II i III miejsca za każdy etap konkursu. Wyniki ukształtowały się następująco:

Wiosna:

- I miejsce – Jakub Hajn, SP Stare Gralewo
- II miejsce – Agata Bloch, SP Unieck
- III miejsce – Jakub Hajn

Lato:

- I miejsce – Kamil Jankowski, SP Stare Gralewo
- II miejsce – Agata Bloch, SP Unieck
- III miejsce – Aniela Jankowska, SP Stare Gralewo

Jesień:

- I miejsce – Michał Sobolewski, SP Krajkowo
- II miejsce – Adam Rychliński, SP Krajkowo
- III miejsce – Aniela Jankowska, SP Stare Gralewo

Zima:

- I miejsce – Agata Bloch, SP Unieck
- II miejsce – Wiktoria Żmijewska, SP Koziebrody
- III miejsce – Aniela Jankowska, SP Stare Gralewo

Wyróżnienia otrzymali:

Maja Bylińska (SP Koziebrody), Sandra Jonczak (SP Koziebrody), Aniela Jankowska (SP Stare Gralewo), Krystian Kobuszewski (SP Koziebrody), Julia Owczarzak (SP Stare Gralewo), Patrycja Ossowska (SP Raciąż), Agata Bloch (SP Unieck), Karolina Rychlińska (SP Unieck), Weronika Wiśniewska (SP Raciąż) i Wiktoria Chorzewska (SP Raciąż).

Z okazji zbliżającego się
Dnia Kobiet
wszystkim Paniom składam
najserdeczniejsze życzenia zdrowia,
pogody ducha, uśmiechu, spełnienia
wszelkich marzeń oraz powodzenia
w realizacji życiowych planów

Wójt Gminy Raciąż
Zbigniew Sadowski

Charytatywny kiermasz ciast

W niedzielę 21 lutego przy kościele parafialnym w Uniecku, Panie z Kół Gospodyń Wiejskich ze Szczepkowa, Uniecka i Zygmunтова zorganizowały kiermasz ciast, by pomóc w ten sposób chorej na SMA Laurze Paczuła. Po każdej mszy świętej można było zaopatrzyć się nie tylko w pyszne wypieki, ale również w piękne stroiki. Zebrano w sumie

4910 zł – wszystkie te fundusze zostały przekazane na rzecz chorej Laury.

Wielkie ukłony i podziękowania w stronę Pań z trzech Kół Gospodyń Wiejskich!

RED

Tłusty Czwartek

11 lutego, w tradycyjny Tłusty Czwartek, wizytę w Urzędzie Gminy w Raciążu złożyły Panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Krajkowie, które przyniosły ze sobą swoje pyszne wypieki w postaci pączków. Według chrześcijańskiej tradycji, Tłusty Czwartek jest ostatnim czwartkiem przed wielkim postem i jednocześnie ostatnim dniem w którym dozwolone jest objadanie się, przed okresem 40-dniowego przygotowania się do Wielkanocy.

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021

Wejdź na spis.gov.pl i spis się!
Spis trwa od 1 kwietnia do 30 czerwca 2021 r.

Spis Powszechny to:

Obowiązkowe badanie realizowane raz na 10 lat przez Główny Urząd Statystyczny

Ustawowa gwarancja ochrony Twoich danych

Nowoczesna i bezpieczna formuła spisu on-line

Pamiętaj, że udział w spisie to Twój obowiązek wynikający z ustawy o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2021 r.

 **Liczmy się
DLA POLSKI!**

Wejdź na spis.gov.pl i bądź na bieżąco!

Narodowy Spis Powszechny
Ludności i Mieszkań 2021

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

przypomina!

Nowy okres świadczeniowy programu rozpoczyna się od 1 czerwca 2021 r. i będzie trwał do 31 maja 2022 r. Aby otrzymać świadczenie 500 plus po 31 maja 2021 r., osoby uprawnione powinny ponownie założyć wniosek.

Wnioski o wypłatę świadczenia wychowawczego będzie można składać:

- od 1 lutego 2021r. drogą elektroniczną za pomocą systemu teleinformatycznego: portalu informacyjno-usługowego emp@tia, elektronicznej platformy usług administracji publicznej epuap, platformy usług elektronicznych PUE ZUS, systemów teleinformatycznych banków;
- od 1 kwietnia 2021 r. drogą tradycyjną (papierowe) – osobiście w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu, ul. 11 Listopada 20.

Podstawą szybkiej realizacji świadczenia jest prawidłowo wypełniony wniosek. W razie trudności z wypełnieniem wniosku prosimy o kontakt telefoniczny pod nr tel. 23 679-10-51, 23 653-30-42. Z uwagi na panującą sytuację epidemiczną oraz w trosce o Państwa bezpieczeństwo zachęcamy i prosimy o składanie wniosków o ustalenie prawa do świadczeń drogą elektroniczną. Przypominamy, że we wniosku należy podać adres poczty elektronicznej, na który otrzymacie Państwo informację o przyznaniu świadczenia.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na okres 2021/2022:

- złoży wniosek do 30 kwietnia 2021 r. wypłatę świadczenia otrzyma do 30 czerwca 2021 r.

Drodzy mieszkańcy Gminy Raciąż, zbliża się koniec okresu świadczeniowego, na który są ustalone świadczenia wychowawcze (500+) – 31 maja 2021.

- złoży wniosek od 1 do 31 maja 2021 r. wypłatę świadczenia otrzyma do 31 lipca 2021 r.
- złoży wniosek od 1 do 30 czerwca 2021 r. wypłatę świadczenia otrzyma do 31 sierpnia 2021 r.
- złoży wniosek od 1 do 31 lipca 2021 r. wypłatę świadczenia otrzyma do 30 września 2021 r.

Więcej informacji: www.gov.pl/web/rodzina/rodzina-500-plus

GOPS Raciąż

Podziękowanie

*Wszystkim, którzy uczestniczyli w uroczystości pogrzebowej Naszego Taty
Zdzisława Krajewskiego,
za modlitwę, kondolencje, kwiaty i liczne przybycie
podziękowania składa Rodzina*

*Pani Teresie Muchyńskiej
Radnej Rady Gminy Raciąż*

Najszczerze kondolencje i wyrazy współczucia z powodu śmierci

Taty

Składają

*Wójt Gminy Raciąż Zbigniew Sadowski
wraz z Pracownikami Urzędu Gminy w Raciążu*

*Przewodnicząca Rady Gminy Raciąż Grażyna Rogowska
Radni Rady Gminy Raciąż*

III MIEJSCE EWY WIELGOLASKIEJ

w II Międzynarodowej Olimpiadzie języka rosyjskiego

Sukces w międzynarodowym środowisku uczennicy Liceum Ogólnokształcącego im. mjr. Henryka Dobrzańskiego „Hubala” w Raciążu. Uczennica ZS w Raciążu, pochodząca z Kocięcina Brodowego Ewa Wielgolaska, stanęła na podium w II Międzynarodowej Olimpiadzie języka rosyjskiego dla uczniów i studentów organizowanej przez Państwowy Uniwersytet w Sankt Petersburgu.

Olimpiada ta miała na celu upowszechnienie języka rosyjskiego na świecie, zachowanie, pogłębienie i rozwój zainteresowania obcokrajowców językiem rosyjskim i kulturą rosyjską. Projekt był adresowany do uczniów i studentów w wieku od 12 do 30 lat. Udział w Olimpiadzie był bezpłatny i obejmował:

- ❖ Etap kwalifikacyjny
(21.10.2019 – 26.11.2019)
- ❖ Etap finałowy
(13.01.2020 – 24.03.2020)

W Olimpiadzie wzięło udział 3199 uczestników z 98 krajów, 403 uczniów jest laureatami tego przedsięwzięcia. Olimpiada proponowała dwie kategorie wiekowe „Uczniowie” (12-16 lat) i „Studenty” (16-30 lat).

Ewa Wielgolaska wzięła udział w kategorii wiekowej „Uczniowie” (12-16 lat). Pierwszy etap odbył się on-line dla obydwu kategorii „Uczniowie”, „Studenty”. W tej części Olimpiady uczestnicy rozwiązywali test online sprawdzający znajomość słownictwa, zasad gramatycznych, składniowych i interpunkcyjnych języka rosyjskiego, rozumienie treści ogólnej i szczegółowej tekstu w języku rosyjskim (w formie testu poziomującego) oraz pracy pisemnej po rosyjsku.

Drugi etap „Twarzą w twarz” odbywał się na terytorium Polski w Centrum Nauczania Języka Rosyjskiego w Warszawie. 13 lutego 2020 roku Ewa Wielgolaska przystąpiła do bezpośredniego etapu Olimpiady, w którym rozwiązała cztery podtesty: „Pisanie”, „Czytanie”, „Słuchanie”, „Mówienie”. Była jedną

z najmłodszych uczestniczek w Polsce, która przeszła do finału.

Na wyniki Olimpiady czekała długo, ponieważ Covid 19 na całym świecie spowodował chaos organizacyjny i był głównym powodem opóźnień etapu „Twarzą w twarz” w większości krajów.

Pomimo trudnej sytuacji epidemiologicznej na Uniwersytecie Państwowym w Sankt Petersburgu znaleziono możliwości ukończenia tego wydarzenia i zapewniono wszystkim uczestnikom, którzy przeszli do drugiego etapu możliwość sprawdzenia swojej wiedzy i umiejętności. Email z informacją o międzynarodowym sukcesie dotarł do

niej dopiero 2 listopada i dodatkowo trafił do SPAM-u...

Ewa Wielgolaska zajęła III miejsce i znalazła się wśród utalentowanych, młodych ludzi, którzy otrzymali dyplomy dające znaczną ilość punktów podczas rekrutacji na programy edukacyjne Uniwersytetu w Petersburgu na koszt Federacji Rosyjskiej, niezapomniane nagrody i upominki.

Uczennica pracowała pod kierunkiem mgr Marzanny Pietrzak, nauczycielki języka rosyjskiego w Liceum Ogólnokształcącym w Raciążu. Tego sukcesu nie byłoby, gdyby nie zaangażowanie i wielka praca, jaka została włożona w przygotowanie uczennicy. To sprawiło, że plany udziału w olimpiadzie mogły zostać zrealizowane nawet w niewielkim środowisku. Uczenie odwagi, wiary we własne siły i tego, że marzenia mają sens, to potwierdza przekonanie o roli nauczyciela w kształtowaniu postaw – przecież celem edukacji jest nauka samodzielnego myślenia. Ta dewiza sprawdza się bez względu na miejsce zamieszkania i status społeczny. Tylko w marzeniach człowiek jest wolny – jeśli nauczyciel potrafi pomóc w ich realizacji, to zasługuje na wielkie brawa – brawo Pani Profesor, brawo Ewo! Niech to zwycięstwo będzie inspiracją dla innych uczniów i nauczycieli. Gratulacje!

Ten sukces jest również dowodem na to, że osoby pochodzące z mniejszych miejscowości także mogą osiągać sukcesy i nie powinny mieć żadnych kompleksów z tym związanych.

ZS Raciąż

Badania mammograficzne dla mieszkanek Gminy Raciąż

19 marca 2021 r. (piątek) w godzinach 9:00-12:00 przy OSP Koziebrody, Koziebrody 158

19 marca 2021 r. (piątek) w godzinach 13:00-17:00 przy OSP Raciąż, ul. Kilińskiego 23

WOŚP 2021 – Podsumowanie

WIELKA ORKIESTRA ŚWIĄTECZNEJ POMOCY

WOLONTARIUSZE

WOLONTARIUSZE Z NAJWIĘKSZĄ ZEBRANĄ KWOTĄ

Jakub Małecki - 835,70 zł
 Patrycja Ossowska – 747,22 zł
 Katarzyna Ciska – 666,86 zł
 Julia Kosińska – 643,85 zł
 Julita Wiśniewska – 611,05 zł
 Katarzyna Staniszevska - 608,19 zł

Mateusz Nierychlewski
 Alicja Blaszczyk
 Wiktoria Dądańska
 Artur Zybala
 Julia Trzpił
 Wiktoria Załęska
 Julia Olszewska
 Maja Dwurażna
 Bartosz Dalkiewicz
 Roksana Naguszewska
 Roksana Piżankowska
 Magdalena Lorenc

Martyna Gontarek
 Klaudia Wiśniewska
 Nicole Misiuda
 Kinga Cajc
 Natalia Zawdzka
 Kinga Kowalewska
 Weronika Pawelek
 Zuzanna Żmijewska
 Natalia Traczyńska
 Jagoda Gryspanowicz
 Włodzimierz Staniszevski
 Beata Herman

Wolontariusze pomagający w Sztabie:
 Wiktoria Dądańska
 Alicja Blaszczyk
 Oliwia Adamonis
 Julianna Kwiatkowska
 Wiktoria Jasińska

fiuat z głosem

WIELKA ORKIESTRA ŚWIĄTECZNEJ POMOCY

PODMIOTY WSPIERAJĄCE 29.FINAL WOŚP

Inytucje, organizacje i osoby wspierające oraz darczyńcy:

Burmistrz Miasta Raciąż Mariusz Godlewski
 Urząd Miejski w Raciążu
 Przedszkole Miejskie w Raciążu
 Szkoła Podstawowa im. S. Konarskiego w Raciążu
 Zespół Szkół w Raciążu
 Zespół Szkół STO w Raciążu
 Punkt Przedszkolny w Uniecku
 Zakład Cukierniczy Vanilia
 PUB Pizzeria Grajdołek w Raciążu
 Kwaciarnia Jerzy Adamski
 Dworek Amore
 KGW Mała Wieś
 KGW Szpask
 KGW Szczepkowo
 Pluton Strzelecki Raciąż
 Jednostka Strzelecka 1863 Unieck
 Regionalne Stowarzyszenie Twórców Kultury i Dziedzictwa Narodowego Raciąż
 Stefan Andrzej Modrzejewski
 Monika Wasiaś
 Agnieszka Wiśniewska

SZTAB WOŚP w RACIĄŻU

Artur Adamski
 Małgorzata Zybala
 Krzysztof Niedziałkowski
 Adam Szerszeniewski
 Kamil Nidzowski
 Joanna Kotwicka
 Monika Wasiaś
 Paulina Adamiak

Osoby w Komisji ds. liczenia zebranych pieniędzy:
 Małgorzata Karwowska
 Julianna Stawska
 Joanna Kotwicka

29 2021 FINAL
 wielka orkiestra świątecznej pomocy

WIELKA ORKIESTRA ŚWIĄTECZNEJ POMOCY

PODMIOTY WSPIERAJĄCE 29 FINAL WOŚP

Skarby stacjonarne:

Szkoła Podstawowa w Raciążu - 2,366,94 zł
 Szkoła Podstawowa w Uniecku - 625,68 zł
 Szkoła Podstawowa w Koziębrodach - 545,98 zł
 Szkoła Podstawowa w Krajkowie - 403,20 zł
 Sklep Bracia Cybulscy - 471,67 zł
 Sklep Komputerowy Baboszewo - Maciej Zwierzchowski - 333,02 zł
 KGW Szczepkowo - 219,65 zł
 Sklep spożywczy oraz RTV - AGD - Paweł Chrzanowski - 270,23 zł
 Sklep Groszek „Ewelina „ Ilona Cieślińska - 189,72 zł

Nauczyciele:
 Joanna Traczyk - Szkoła Podstawowa w Raciążu
 Ewa Kapela - Szkoła Podstawowa w Raciążu
 Aneta Kowalska - Szkoła Podstawowa w Raciążu, Zespół Szkół STO w Raciążu
 Anna Ossowska - Szkoła Podstawowa w Uniecku
 Małgorzata Matczak - Szkoła Podstawowa w Koziębrodach
 Anita Wochnowicz - Szkoła Podstawowa w Krajkowie

Rodzice wolontariuszy pomagający w dniu Finalu:
 Mariola Ossowska
 Anita Jurczak
 Grzegorz Goszczycki
 Iwona Staniszevska
 Agata i Artur Załęscy

Program artystyczny:
 Fabryka Dźwięku
 Zespół Corpus D
 Zespół Kaplica
 Paweł Kolczyński
 Szkoła Podstawowa w Raciążu
 Punkt Przedszkolny w Uniecku

fiuat z głosem

29 2021 FINAL
 wielka orkiestra świątecznej pomocy

SZTAB RACIĄŻ
 gromy z radością

OSTATECZNE ROZLICZENIE SZTAB #3104

19 092,28 zł

WIELKA ORKIESTRA ŚWIĄTECZNEJ POMOCY

OŚWIADCZENIE

W odpowiedzi na podjętą z Panem Wiesławem Gołębiewskim korespondencję, w której zwrócił on uwagę, iż stwierdzenie, że Pan Jarkowski (dziadek Pana Gołębiewskiego) był szpiegiem, zawarte w artykule „1 WRZEŚNIA NIE BYŁO ROZPOCZĘCIA ROKU, NIE WIEDZIAŁAM DLACZEGO...” („Głos Raciąża” nr 12/2019) jest nieprawdziwe, oświadczam, że były to słowa wypowiedziane przez Panią Zofię Godlewską, której wspomnienia stanowiły większość treści wspomnianego artykułu. Pani Zofia Godlewska była świadoma utrwalania jej wypowiedzi i tego, że zostanie ona rozpowszechniona na łamach „Głosu Raciąża”.

Redaktor „Głosu Raciąża”
 Dawid Ziółkowski

CZĘŚĆ VI

WOJSKO POLSKIE W POWSTANIU STYCZNIOWYM 1863-1864

Officer Gwardii Narodowej
Officer der Nationalgarde

Kołodziej
Kolodziej

Gwardista Narodowy
Guardian

GMINA RACIĄŻ

„MOJA MAŁA OJCZYZNA”
Artur Zybala
Jeżewo - Wesel 2021

Władysław Łada – naczelnik wojskowy powiatu trockiego,
uzbrojony w szablę austriacką wz. 1845/50
i parę rewolwerów Adamsa zatkniętych za pas.

Autor:	Artur Zybała
Wydawca:	Gmina Raciąż, 09-140 Raciąż, ul. Kilińskiego 2
Redakcja:	Wanda Mierzejewska
Druk:	Drukarnia SPRINT s.c., K. Kuźniewski i R. Przybyszewski, Ciechanów, ul. Pułtуска 70A
Część VI:	Jeżewo – Wesel 2021
Nakład:	1000 egz.

WOJSKO POLSKIE W POWSTANIU STYCZNIOWYM 1863-1864

Próba nadania samodzielnym oddziałom powstańczym typowej organizacji wojskowej, był dekret wydany przez gen. Romualda Traugutta. Dekret dzielił siły zbrojne na pięć korpusów, znosił podział wojska na województwa, likwidował dowódców bez oddziałów i sztabowców bez sztabów. Korpus dzielił się na dywizje, te na pułki, bataliony, kompanie i plutony. Dowódcy poszczególnych jednostek mieli być ściśle podporządkowani wyższym w hierarchii dowódcom.

- ❖ I Korpus – pod dowództwem gen. Heidenreich-Krukobe obejmował województwo lubelskie i podlaskie,
- ❖ II Korpus – pod dowództwem gen. Hauke-Bosaka obejmował województwo sandomierskie i krakowskie,
- ❖ III Korpus – pod dowództwem płk Koziello-Skały obejmował województwo augustowskie i grodzieńskie,
- ❖ IV Korpus – dowódcy nie wyznaczono i obejmował on województwo mazowieckie i płockie,
- ❖ V Korpus – litewski oddany został pod komendę płk Jabłonowskiego-Dłuskiego.

Z wymienionych, tylko II Korpus osiągnął gotowość organizacyjną. Koszt powołania pospolitego ruszenia do Korpusów oszacowano na 20 mln złp. Przepuszczalnie te koszty przyczyniły się do zaniechania ich organizacji na czas dalszy.

PIECHOTA

Piechota stanowiła podstawowy rodzaj broni wojska powstańczego. Tworzona w warunkach wojny partyzanckiej, była bardzo zróżnicowana pod względem organizacyjnym, uzbrojenia i wykszolenia. Dzieliła się na dwa typy – kosynierów uzbrojonych w broń białą oraz strzelców zbrojnych w broń palną. Ci ostatni dzielili się natomiast na karabinierów z bronią o lufie gwintowanej i tyralierów o lufie gładkiej.

Zgodnie z przed-powstaniowymi regulaminami piechoty opracowanymi przez Mierosławskiego, podstawową jednostką uderzeniową był batalion kosynierski. Miał on w swym składzie 4 kompanie kosynierskie i piątą strzelecką. Regulamin wydany w 1864 r. przewidywał już 6 kompanii, w tym 4 karabinierskie i 2 strzeleckie. Etat takiego batalionu określał 665 ludzi.

Regulamin piechoty wydany przez Rząd Narodowy w 1863 r. stworzył batalion 6-kompanijny, w tym 2 kompanie strzeleckie. Etat batalionu wynosił 682

ludzi. W rzeczywistości dowódcy samodzielnych oddziałów, organizowali piechotę według regulaminów armii, w której odbywali służbę wojskową lub stosowali własną organizację, a (zbyt późne) reformy Traugutta starały się ujednoczyć system i organizację wojskową.

KAWALERIA

Kawaleria powstańcza w latach 1863/4 przechodziła liczne zmiany organizacyjne. Znajdowała się ona stale w stadium reorganizacyjnym. Istniały zasadniczo dwa typy jazdy: kawaleria samodzielna uformowana w pułki, a nawet brygady i kawaleria zwiadowczo-osłonowa. Dekret grudniowy zlikwidował ten podział, wprowadzając organiczną kawalerię dywizyjną.

Najczęściej spotykanym typem kawalerii w powstaniu 1863 r. przed reformą, była kawaleria typu zwiadowczo-osłonowego. Każda partia powstańcza miała mały oddział jazdy, pełniący funkcję zwiadowczą i ubezpieczenia. W niektórych wypadkach, oddział taki prowadził zadania zaczepno-odporne.

Organizacja oddziałów kawalerii tworzona była w oparciu o regulaminy Ludwika Mierosławskiego i Józefa Wysockiego. Nawiązywały one do tradycji narodowych z silnymi wpływa-

mi francuskimi. Przewidywały one w szwadronie 175 oficerów i żołnierzy, czyli w 5-szwadronowym pułku 875 szabel. Instrukcje w czerwcu 1863 r. dostosowywały organizację do działań partyzanckich i przewidywały szwadron do 152 ludzi. W praktyce szwadron liczył około stu konnych. Gen. Hauke-Bosak powołał do życia szwadron lekki w sile 5 oficerów i 82 żołnierzy. Można przyjąć, że siła dywizyjnej kawalerii wynosiła około 696 szabel.

ARTYLERIA I WOJSKA TECHNICZNE

Artyleria w powstaniu nie odegrała żadnej roli. Wykluczał jej użycie charakter działań. Nawet zdobyty pod Żerzynom rosyjski sprzęt artyleryjski musiał być zniszczony. Artyleria występowała u gen. Langiewicza, Taczanowskiego, a u Rudowskiego istniała jedna wiatówka. Wyprawa morską Łapińskiego wiozła również kilka działek.

Wojska techniczne takie jak saperzy i pontonierzy, znajdowali się tylko przy większych od-

ziałach. Wykonywali oni prace związane z budowaniem fortyfikacji niestałych, budową przejść przez rzeki, bagna. Dokonywali niszczenia ważnych urządzeń przeciwnika, takich jak drogi i mosty. Na przykład jednostki saperskie przygotowywały umocnienia polowe pod Kobylanką. Oddziały saperów posiadały zwykle swój własny tabor z niezbędnym sprzętem.

MARYNARKA WOJENNA

Władze powstańcze usiłowały stworzyć także Marynarkę Wojenną. Zakładano, że dowozić ona będzie drogą morską, zaopatrzenie i posiłki na Żmudź i Litwę i walczyć z rosyjską żeglugą handlową.

Pierwsza wyprawa, która miała zaopatrzyć powstańców litewskich w broń i amunicję oraz zasilić ich oddziałem ochotników, wyruszyła pod dowództwem płk Teofila Łapińskiego 25 marca 1863 r. na statku „Ward Jackson”. Jakkolwiek udało się

zmylić czujność floty rosyjskiej i na szkunerze „Emilia” osiągnięto Mierzeję Kurońską, to jednak trudne warunki lądowania pod Schwarzortem uniemożliwiły wykonanie zadania.

Jesienią 1863 r. A. Magnan zaplanował ataki na statki i okręty rosyjskie operujące na Morzu Czarnym. Ekspedycja zakończyła się całkowitym fiaskiem i poważnymi stratami finansowymi, a statek „Samson” sprzedano.

Trzecia próba została podjęta przez byłego oficera marynarki rosyjskiej Władysława Zbyszewskiego. Powołano Organizację Główną Sił Morskich i zakupiono statek „Kościuszko”. Okręt wyruszył w rejs na Morze Czarne, został on jednak internowany przez Hiszpanów w Maladze. Zbyszewski snuł dalsze plany wojny na morzu, ale wobec upadającego już powstania i braku funduszy były one nie realne.

Replika powstańczej bandery wojennej, znajduje się w Szkole Podstawowej im. Powstańców Styczniowych w Uniecku, jak również na maszcie przy grobie Powstańców Styczniowych na terenie cmentarza parafialnego w Uniecku – z inicjatywy autora niniejszej publikacji.

Teofil Łapiński
1827-1886

Nagłówek listu i pieczęć Organizacji Głównej Sił Narodowych Morskich

DZIAŁANIA WOJSKA POLSKIEGO WZGLĘDEM CARSKIEGO IMPERATORA

Rosyjscy żołnierze wysłani do Królestwa Polskiego do tłumienia buntu, który wybuchł w styczniu 1863 r. uważali się za szczęśliwców. Zamiast w przepastne góry Kaukazu lub w tundrę Syberii jechali do gęsto zaludnionego i zasobnego kraju. Walka ze słabo uzbrojonym i wyszkolonym przeciwnikiem wydawała się łatwizną. Na miejscu ich optymizm szybko jednak gasł.

Królestwo Polskie rzeczywiście było krajem ludnym i o wiele bogatszym od kaukaskich ostępów. Ale takiej wrogości po przekroczeniu jego granic Rosjanie nie doświadczali nawet wśród Czerkiesów. W Królestwie otaczała carską armię śmiertelna nienawiść.

W każdej karczmie, żydowskim straganie czy na stacji kolejowej mogli spodziewać się szpiegów, którzy donosili o ruchach ich oddziałów. Kiedy kolumna wyjeżdżała ze swych kwater w pole, w oddali czekali już na nich partyzanci na koniach śledzący każdy ruch nieprzyjacielskiego wojska. Czasem dochodziło do pojedynków ogniowych między nimi a ubezpieczającymi kolumnę Kozakami dońskimi i niejednokrotnie to Dońcy okazali się gorszymi strzelcami i jeźdźcami od tych nieuchwytnych patrolowców. Zresztą Polacy walczyli na modłę kozacką i mieli również w większości kozackie konie, co ze zdumieniem po pewnym czasie odkryli rosyjscy dowódcy. Okazało się, że tuż przed wybuchem powstania, wydano rozkaz odesłania z Królestwa czterech pułków Kozaków dońskich w rodzinne strony. Nieopatrznie pozwolono im sprzedać na miejscu wszystkie konie i oporządzenie. Polskie władze konspiracyjne nie przepuściły takiej okazji i dzięki temu niektóre powstańcze szwadrony posiadały dońskie krępe koniki. Zresztą na sposób walki konnych powstańców miało wpływ również to, że do powstańców zdezerterowało wielu Kozaków, zwłaszcza kubańskich, którzy nadali kozacki charakter powstańczej kawalerii.

Kolejnym niemiłym zaskoczeniem dla rosyjskiego wojska pacyfikującego zbuntowane Króle-

stwo byli strzelcy wyborowi. Polacy pozbawieni regularnej armii i rozbrajani carskimi ukazami, które bezwzględnie nakazywały zdawanie wszelkiej broni myśliwskiej, nie zapomnieli jednak strzeleckiej profesji. Myśliwi i kłusownicy chronili swą broń przed konfiskatą, ale to by nie wystarczyło, gdyby nie pomoc zza granicy. Mimo wielkich trudności i wzmożonych kontroli na granicy, udało się przemycić z Zachodu sporo doskonałych belgijskich i angielskich sztucerów. Na pomoc powstaniu przybyło też wielu ochotników – zarówno Polaków, jak i cudzoziemców, zaprawionych w wojskowym rzemiośle w licznych ówczesnych wojnach. Strzelcy wyborowi, wówczas zwani „celnymi”, potrafili całymi dniami czekać

na rosyjski oddział, by ze swych belgijskich lub angielskich sztucerów uszczuplić go o kilku żołnierzy i zniknąć natychmiast w leśnych ostępach. Z tego też powodu, rosyjska kawaleria nie wyjeżdżała na akcje bez kilku rot piechoty na podwodach. Bez ubezpieczenia piechoty rosyjska konnica była łatwym celem dla partyzanckich strzelców. Jednak dla rosyjskich dragonów najgorsi byli... kosynierzy.

Odkąd Tadeusz Kościuszko uczynił z chłopskiej kosy nastawionej na sztorc narodową broń Polaków, ci przez kolejne powstania znacznie udoskonalili taktykę walki kosynierów. W 1863 r. boleśnie przekonali się o tym carscy dowódcy, zwłaszcza ci z kawalerii.

To nie były już nieskładne chmary chłopskie, które siekły swymi kosami nieprzyjaciela z zaskoczenia, jak rosyjskich kanonierów pod Raclawicami, ale były łatwe do pokonania, kiedy regularne wojsko było przygotowane na odparcie ich ataku, co wydarzyło się w dniu klęski Kościuszki pod Maciejowicami. W powstaniu styczniowym kosynierzy w boju z przeważającymi siłami nieprzyjaciela tworzyli dwuszeregowy czworoboki. Pierwszy szereg klęczał schylony do ziemi, wysuwając ostrza kos ukośnie. Drugi – nad głowami pierwszego – wywijał kosami rytmicznie, w takt bębnow, rysując w powietrzu poziome ósemki.

W środku takiego czworoboku stało najczęściej kilku strzelców celnych, którzy ogniem swych sztucerów ubezpieczali kosynierów. O przełamaniu takiego szyku z marszu nie mogło być mowy. Można go było rozbić silnym ogniem i to artyleryjskim. Uderzenia na bagnety czy szarży kawaleryjskiej po kilku pierwszych próbach, które skończyły się masakrą żołdatów, rosyjscy oficerowie już nie próbowali, tylko czekali przybycia kilku armat.

Stanisław Rembek w swej noweli „Igła wojewody – Ze wspomnień gen. Jeremina” opisał szarżę rosyjskich dragonów na czworobok kosynierów w boju pod Ociosanką niedaleko Opatowa 25 listopada 1863 r. Warto tutaj zacytować fragment zbeletryzowanych przez Rembeka wspomnień rosyjskiego oficera dragonów: „*Nagle ukazało się coś strasznego. [...] W opłotkach targanej wichurą pożaru wioski sterczał purpurowy od łuny czworobok kosynierów. Był właściwie maleńki. Ot, niewielki plutonik, z czterdziestu chłopca. Lecz stali oni jak mur, ramię przy ramieniu, wyczyniając w powietrzu oślepiające jak błyskawice ósemki ponad klęczącymi nisko towarzyszami, którzy wysuwali ku nam niezmiernie długie, krwawo płonące ostrza. [...] Moi dragoni wyli jak oszalałe zwierzęta, obiegając czworobok wokół niby hordy Nogajców, walczących na stepach ukraińskich z ruchomym taborem. W przystępie szalu dopadali go ze wszystkich stron jak psy gończe, osaczające odyńca. Konie ponosiły. Wszędzie widziałem ich zdarte munsztukami, rozwarłte i spienione pyski. Gdy tylko który zbliżył się do czworoboku choć na kilkanaście kroków, natychmiast padał z przeraźliwym kwikiem, jak rażony piorunem, wyrzucając w górę gorejące od łuny podkowy. [...] Z pierwszego, klęczącego szeregu coraz wysuwali się tuż przy ziemi poszczególni parobcy nagłym ruchem napadający na swą zdobycz szczupaków. Za każdym razem to koń kwicząc wywracał się z podciętymi nogami albo tryskając w górę krwawożółtosinym pękiem wnętrzości, to padał rozplątany dragon, który usiłował się wydostać spod leżącego wierz-*

chowca. Wieniec pochlastanych zwałów krwawego mięsa rósł z każdą sekundą. Powietrze wypełniał smród porozcinanych trzewi końskich i ludzkich”. Tę masakrę rosyjskiego szwadronu przerwało dopiero przybycie kanonierów z jedną armatą, którzy wystrzelali z niej kosynierów. Rosyjski oficer podkreślał, że jednak nawet wtedy, Polacy ginąc jeden po drugim zachowywali szyk, niczym napoleońska gwardia pod Waterloo. To nie byli zwykli chłopci uzbrojeni naprędce w kosy i drągi. Gen. Jeremin podkreślił, że dowódca czworoboku musiał być doświadczonym oficerem, a ludzi w karności miał wyszkolonych znakomicie. I tak w istocie było w pierwszych partiach (oddziałach) powstańczych Mierosławskiego, Seyfrieda, Oborskiego, Caillera, Younga de Blankenheima czy Oksińskiego. Wszyscy oni dysponowali formacjami kosynierów, przeszkolonych przez instruktorów z doświadczeniem z Wiosny Ludów. Natomiast ich kosynierzy rekrutowali się najczęściej spośród przybyłych z pruskiego kordonu chłopów z Poznańskiego: karnych, wyćwiczonych, a zwłaszcza patriotycznych i pełnych poczucia własnej godności. Trzeba pamiętać, że chłopci w zaborze pruskim byli już uwłaszczeni od czterdziestu lat.

Tajemnica skuteczności kosynierów miała jeszcze jedno źródło. Mianowicie gen. Marian Langiewicz – drugi po Ludwiku Mierosławskim dyktator powstania, wpadł na pomysł, by z kosynierów tworzyć kompanie karne. Ten były pruski oficer artylerii w podlegających mu oddziałach wprowadził iście kajzerowski dryl. Za najdrobniejsze przewinienie, żołnierzowi odbierano broń palną, wręczano kosę i wcielano do kompanii kosynierskiej. Tam musiał wywalczyć sobie wymazanie win i prawo do posiadania broni palnej. Nie dziwota więc, że pod Langiewiczem kosynierzy bili się jak lwy. Z pewnością ich pojawienie się na polu walki czyniło z wojny partyzanckiej jeszcze okrutniejszą jatkę. Wielu więc rosyjskich oficerów marzyło wówczas o powrocie na Kaukaz lub Syberię, gdzie służba pośród dzikich górali jawiła im się niczym urlop wypoczynkowy.

Repliki powstańczej bandery wojennej, znajdujące się w Szkole Podstawowej im. Powstańców Styczniowych w Uniecku i przy grobie Powstańców Styczniowych na terenie cmentarza parafialnego w Uniecku.

W kolejnej publikacji z serii „Moja mała Ojczyzna” część 7 –
„Umundurowanie Powstańców Styczniowych 1863-1864”

Wykorzystano materiały:

- S. Kieniewicz, Powstanie styczniowe, Warszawa 1983
- S. Rembek, Igła wojewody. Ze wspomnień generała Jeremina, [w:] Ballada o wzgardliwym wisielcu, Warszawa 1971
- M. Zgórniak, Polska w czasach walk o niepodległość 1815-1864, Kraków 2001
- S. Zieliński, Bitwy i potyczki powstania styczniowego, Rapperswil 1913
- Piotr Korczyński, historyk, redaktor kwartalnika Polska Zbrojna. Historia
- Henryk Mąka, Admirałowie polskiej floty od Mieszka I do admirałów XXI wieku, Bellona, Warszawa 2015
- Jurij Sztakelberg, Pieczęcie powstańcze 1863-1864, PWN, Warszawa 1988
- Jerzy Pertek, Miniatury Morskie – Pod powstańczą banderą (1863-1864), Wydawnictwo Morskie, Gdynia 1964
- Internet, pl.m.wikipedia.org

Seria
„MOJA MAŁA OJCZYZNA”